

**ESPOO
ESBO**

Kotouttamisohjelman seurantatulokset 2018-2020

(2021 tulokset saadaan kokoon kevään 2022 aikana)

ESPOO
ESBO

Esityksen sisältö

1. Espoon kotouttamisohjelmaan kirjatut, vuosittain raportoitavat taustatiedot
2. Kotouttamisohjelman seurantatiedot

ESPOO
ESBO

Espoon kotouttamis- ohjelmaan kirjatut, vuosittain raportoitavat taustatiedot

ESPOO
ESBO

Kotouttamisohjelman mukaan...

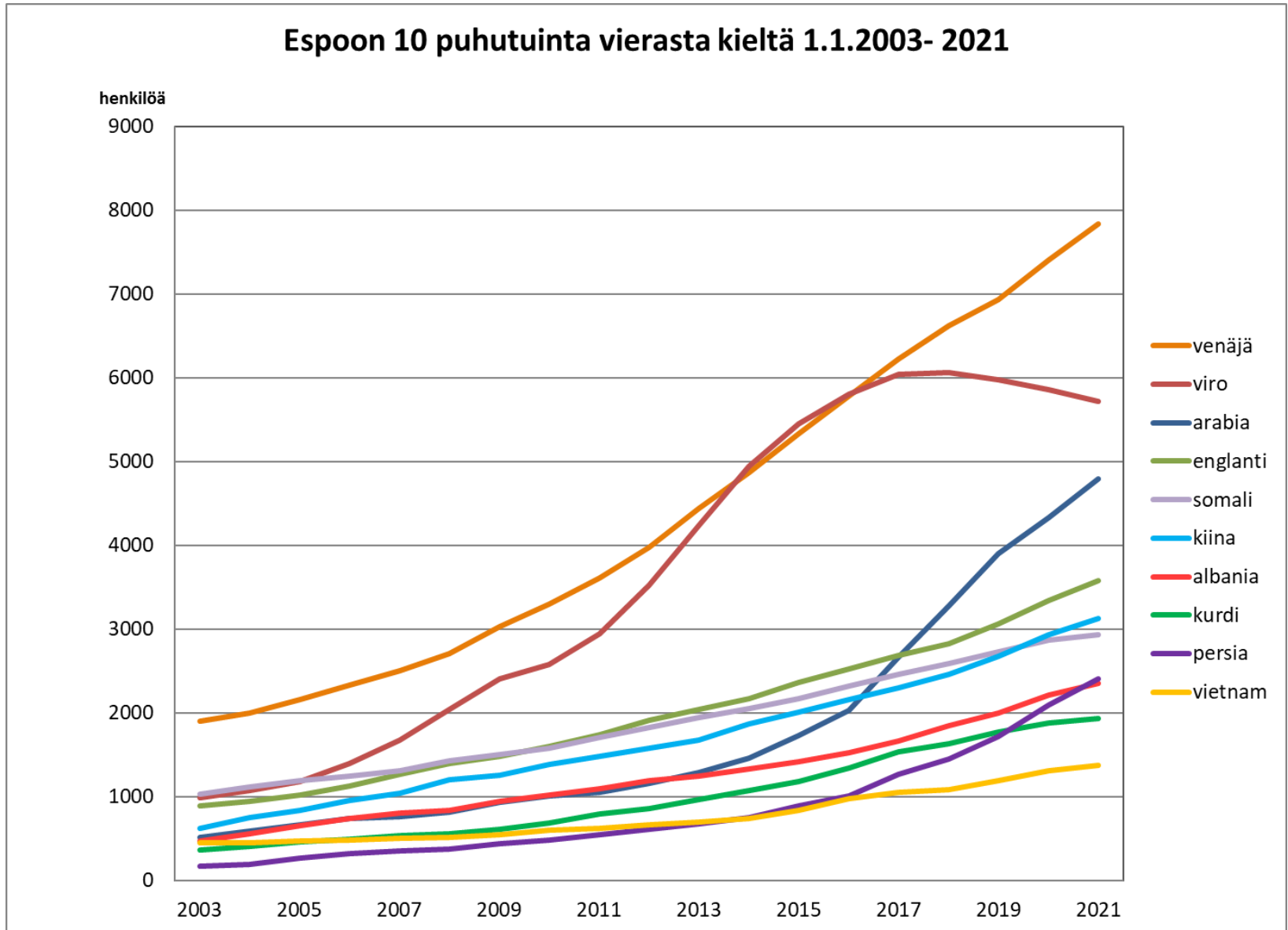
... seurantatulosten lisäksi vuosittaisessa seurannassa luodaan katsaus:

1. vieraskielisen väestön kasvuun
2. työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen jonotusaikoihin
3. Espooseen muuttaneiden uusien humanitaarisista syistä oleskeluluvan saaneiden maahanmuuttajien määrään
4. vapaan sivistystyön maahanmuuttajille suunnatun kielikoulutuksen tarjontaan... kiinnitetään erikseen huomiota kotona lastaan hoitavien vanhempien kielikoulutukseen, jonka saatavuus on tärkeä sukupuolten välisen tasa-arvon kysymys

ESPOO
ESBO

Suurimpien kieliryhmien kehitys

ESPOO
ESBO

Työvoimapoliittinen kotoutumiskoulutus on aikuisten kohdalla tärkein kotouttamispolitiikan työkalu

Odotusaika Uudenmaan Työ- ja elinkeinotoimistoon (Espoon yksikkö) ilmoittautumisesta ensimmäisen kotouttamiskoulutuksen alkuun

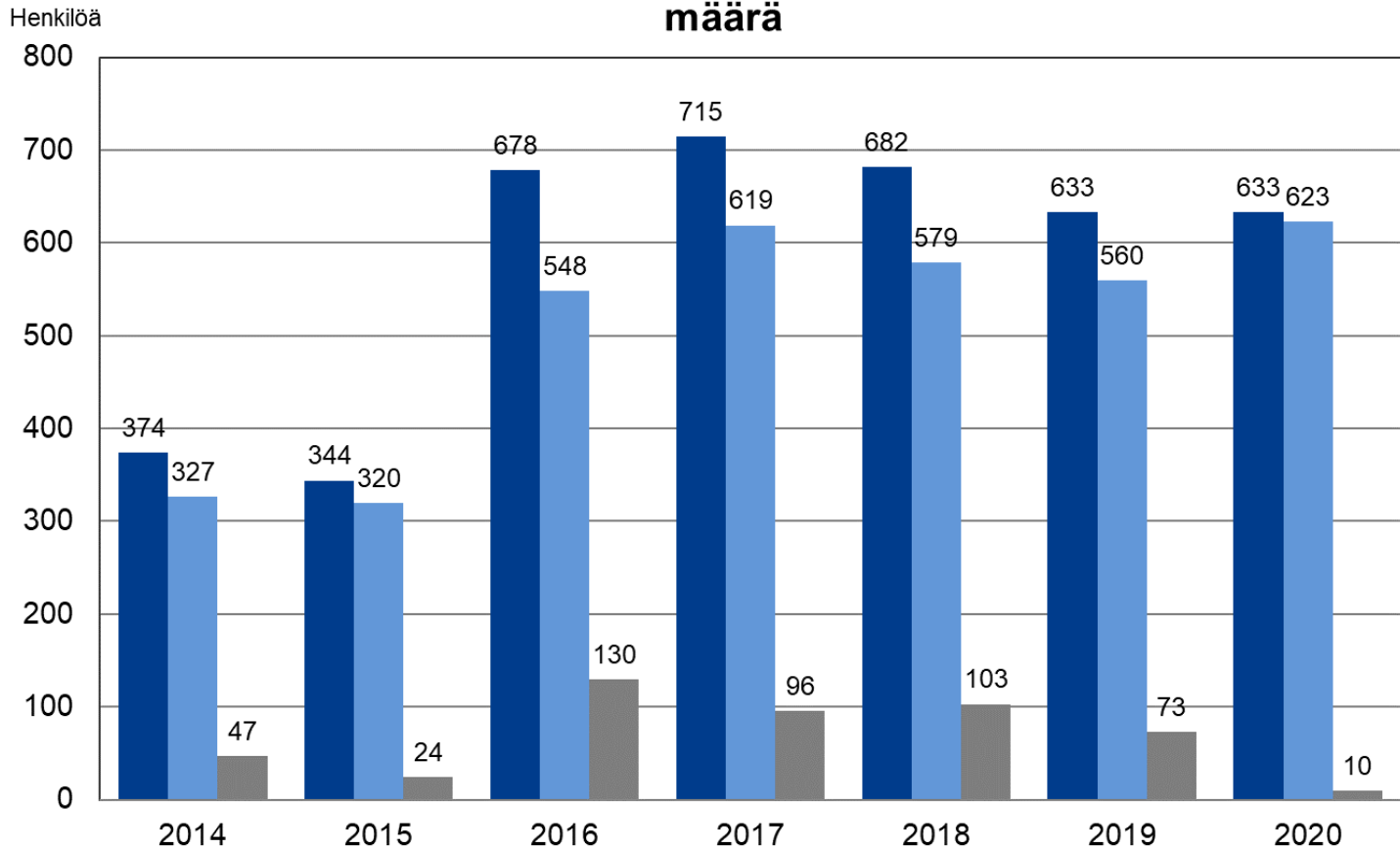

ESPOO
ESBO

Turvapaikkaprosessin kautta oleskeluluvan saaneiden uusien espoolaisten määrä on laskemassa hiljalleen 2015 jäljiltä

Esooseen saapuvien humanitaaristen maahanmuuttajien määrä

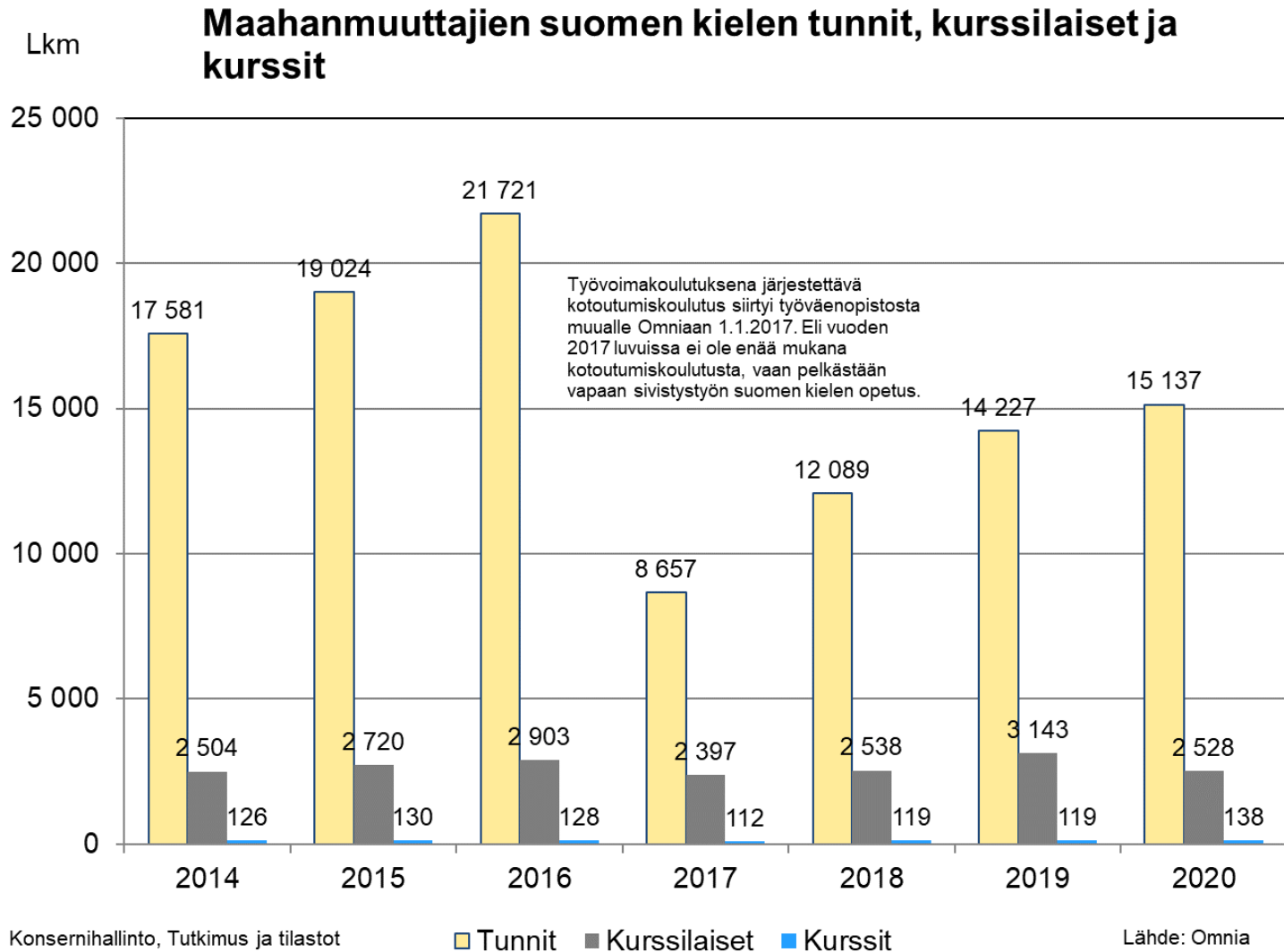

- Uudet humanitaarisista syistä oleskeluluvan saaneet espoolaiset maahanmuuttajat
- ELY-keskuksen kanssa solmitusta sopimuksesta riippumatta saapuneet
- ELY-keskuksen kanssa solmitun sopimuksen puitteissa saapuneet

ESPOO
ESBO

Työväenopisto tarjoaa kielikoulutusta erityisesti työvoiman ulkopuolella oleville aikuisille

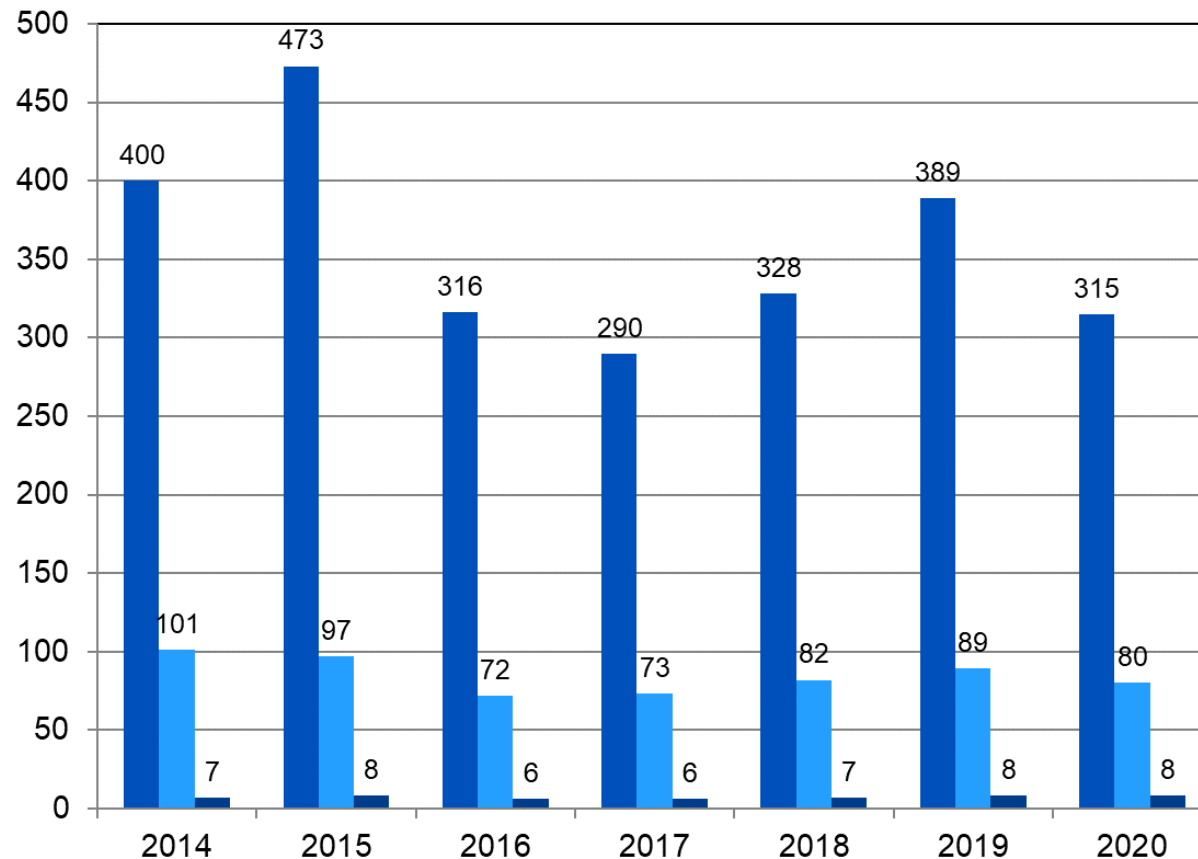

ESPOO
ESBO

Kotivanhempien kielikoulutuksen volyymit vaatimattomia, OECD kritisoinut erillistä kotoutumispolkua ja kotihoidon tukea

Kotona lastaan hoitavien maahanmuuttajien kielikoulutuksen tunnit, kurssilaiset ja kurssit

ESPOO
ESBO

Kotouttamisohjelman seurantatiedot

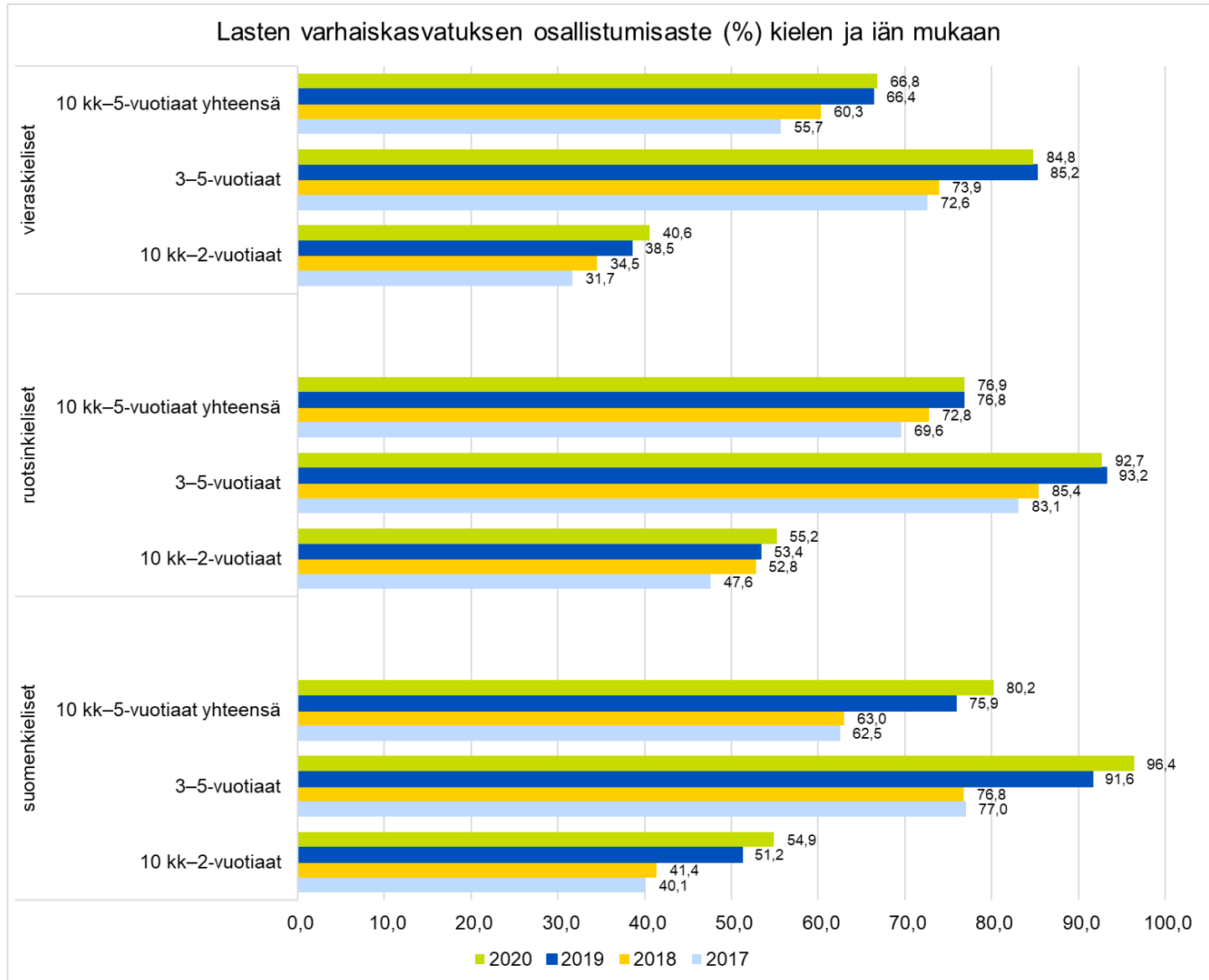
ESPOO
ESBO

Kotouttamisohjelman tavoitteiden seurantatietojen puutteet

- Kotouttamisohjelman tavoitteena oli laatia tavoitteille selkeät mittarit, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata vuosittain
- Valitettavasti seuraavien tavoitteiden osalta tulosten raportointiin tarvittavia tietoja ei ollut saatavilla tätä esitystä varten:
  - Yhdenvertainen alku opintopolulle (lukutaito 2. luokalla vs. vuodet varhaiskasvatuspalveluiden piirissä) → Tänä keväänä tehtävää, koko päättynyttä valtuustokautta koskevaa seurantaa varten tiedot saadaan lukuvuoden 2020-2021 osalta. Ko. tietoihin viitataan myös uuden kotouttamisohjelman luonnoksen luvussa 2.2
  - Oppimistulosten erojen kaventaminen perusopetuksessa → Vuotuinen ja kaupunkikohtainen seuranta olisi tärkeää. Uuden kotouttamisohjelmassa on ajatus lähteä seurannassa liikkeelle 9. luokan todistusten keskiarvoihin perustuvasta seurannasta

Tavoite 1: Yhdenvertainen alku opintopolulle, mittari 1: osallistumisaste

Vieraskielisten osallistumisaste on noussut valtuuston asettaman tavoitteen mukaisesti, mutta takamatkaa ruotsin- ja suomenkielisiin lapsiin on vielä

ESPOO
ESBO

Tavoite 1: Yhdenvertainen alku opintopolulle, mittari 2: lukutaito ja varhaiskasvatuspalveluihin osallistuminen

- Toiseksi yhdenvertaista opintopolun alkua koskevaksi mittariksi on kirjattu kotouttamisohjelmaan:
  - Toisella luokalla lukemista testaavan ALLU-testin ja läsfärdighetstestet 2 tulokset vieraskielisille ja suomen- ja ruotsinkielisille oppilaille jaoteltuna sen mukaan, kuinka pitkään lapsi on osallistunut varhaiskasvatukseen
- Mittaustulosten saaminen edellyttää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tietojärjestelmien tietojen yhdistämistä sosiaaliturvatunnuksen mukaan
- Lukuvuoden 2020-2021 osalta: Niiden vieraskielisten lasten osuus, joilla oli toisella luokalla puutteita teknisessä lukutaidossa tai luetun ymmärtämisessä, laski yli kahden vuoden varhaiskasvatuksen osallistumisen myötä noin puoleen verrattuna vieraskielisiin lapsiin, jotka eivät osallistuneet varhaiskasvatukseen lainkaan. Vastaavasti niiden vieraskielisten lasten osuus, joilla oli riittävä tekninen lukutaito sekä luetun ymmärtäminen, yli kolminkertaistui varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan myötä

ESPOO
ESBO

Tavoite 2: Oppimistulosten erojen kaventaminen

- Mittarin osalta kotouttamisohjelmassa lukee näin:
  - Vuoden 2018 aikana tehdään ratkaisu perusopetuksen loppuvaiheen väestöryhmäkohtaisten oppimistulosten erojen kaupunki- tai pääkaupunkiseututasoiseen hahmottamiseen, jota hyödynnetään ohjelman seurannassa 2019–2021
- Väestöryhmäkohteisten oppimistulosten erojen mittaaminen ja seuranta oli pääkaupunkiseudun kaupunkien sivistystoimen johtajien yhteiskokouksen agendalla 7.6.2019
- OECD:n (2018) mukaan ero maahanmuuttajataustaisten lasten ja muiden lasten välisissä oppimistuloksissa on Suomessa ja Meksikossa suurin kaikista OECD-maista
- Uuden kotouttamisohjelman mittariksi on kirjattu suomen-, ruotsin- ja vieraskielisten oppilaiden keskiarvo 9. luokan lukuvuosittodistuksessa

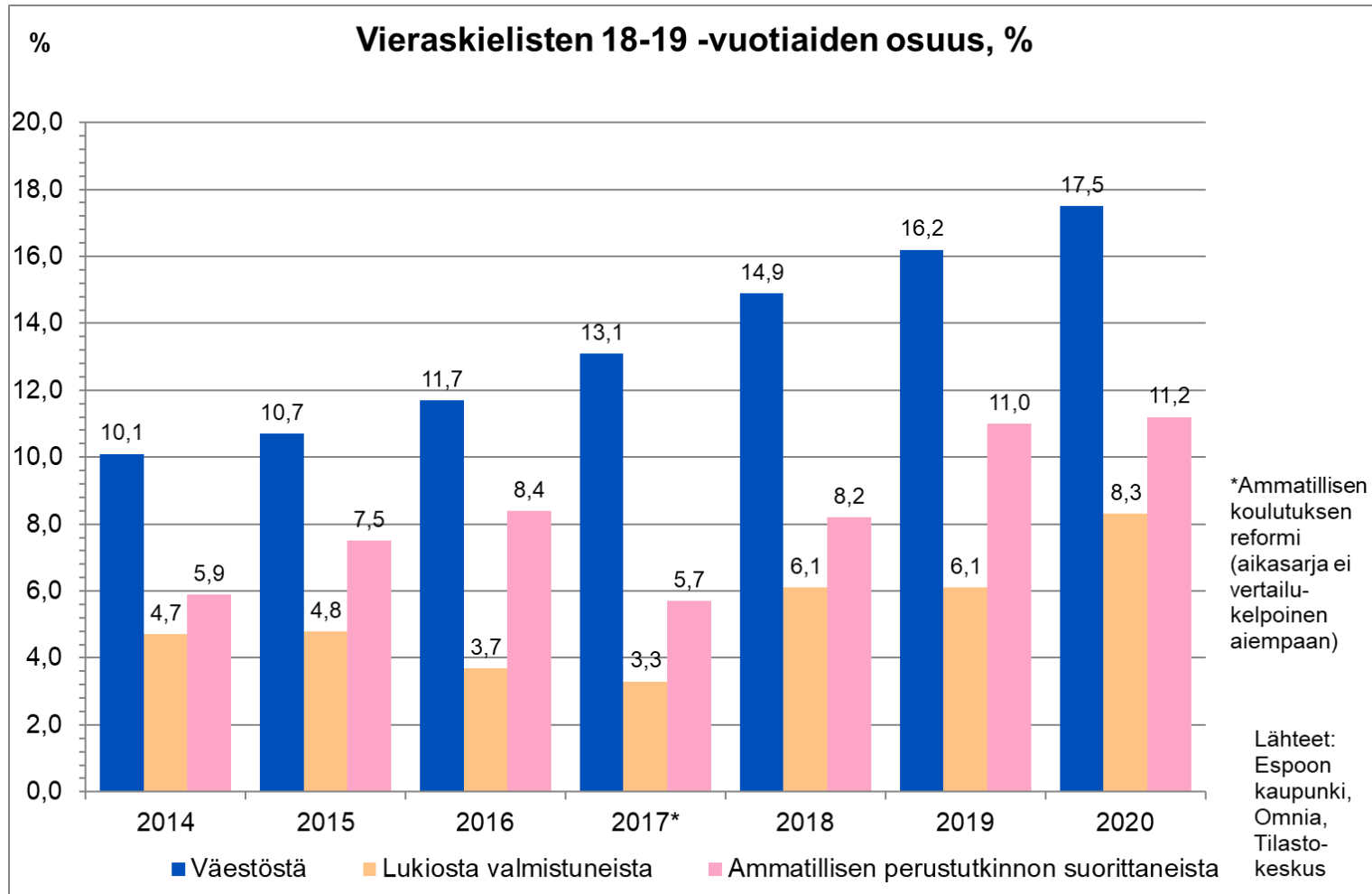
Tavoite 3: Toisen asteen koulutus tarjoaa yhdenvertaiset lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään

Uusien ylioppilaiden osalta hyppäys ylöspäin ilahduttaa, vieraskielisten osuudet seuraavat aiempaa paremmin väestökehityksen kulmakerrointa!

Pari muuta iloista uutista:

1) vieraskielisten ja kotimaankielisten YO-tulokset tai

2) Omniassa vieraskielisten ja kotimaankielisten keskeyttämisprosentit eivät juuri eroa toisistaan

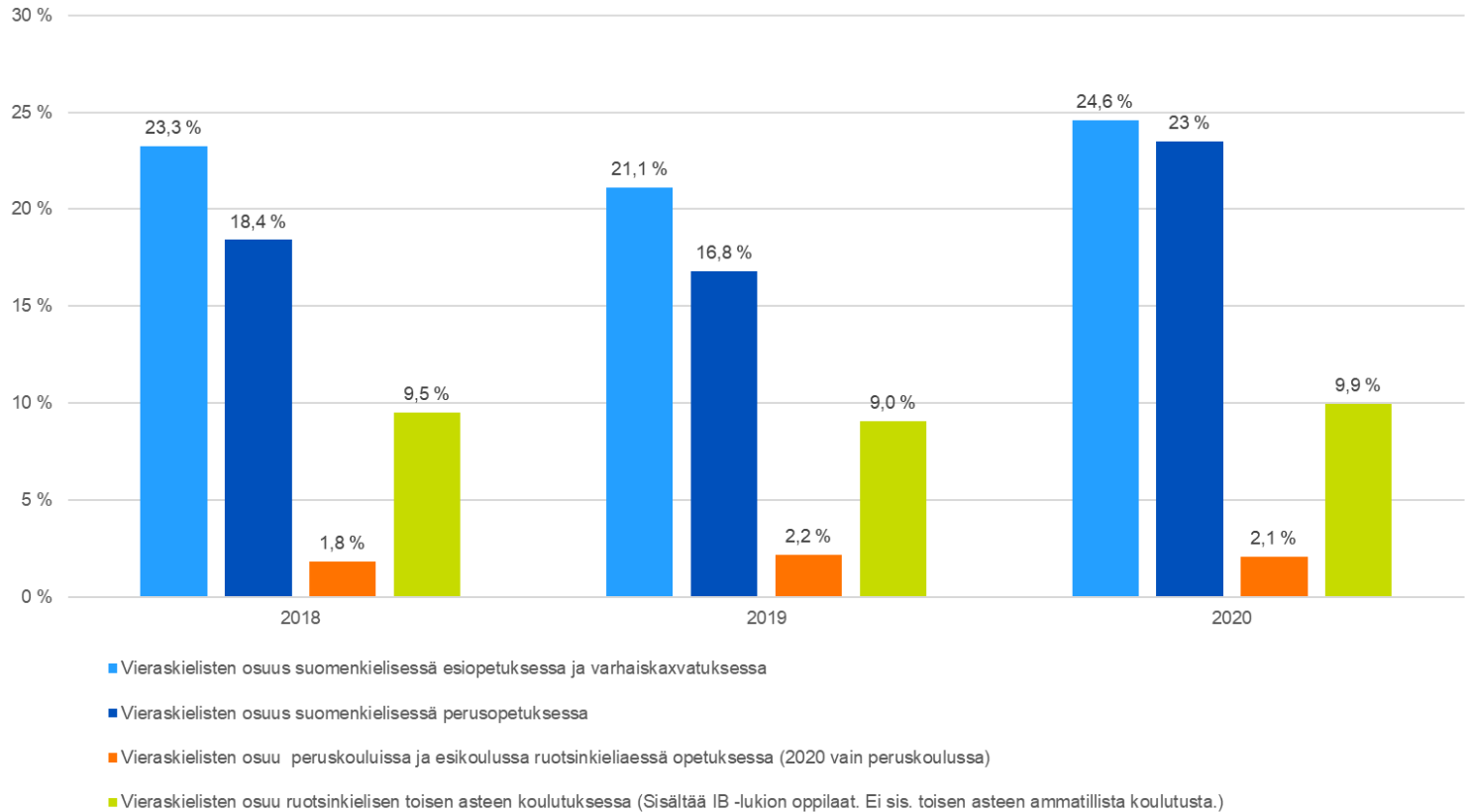

Tavoite 4: Vieraskielisten mahdollisuus osallistua Espoon ruotsinkielisen sivistystoimen palveluihin paranee

Vieraskielisten osuus suomen ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa, peruskoulutuksessa ja toisen asteen koulutuksessa

Vieraskielisistä perusopetuksen oppilaista on 2 % ruotsinkielisessä koulussa ja 98 % suomenkielisessä koulussa

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa vieraskielisten osuus noussut nopeasti neljäsosaan ja jatkaa kasvuaan

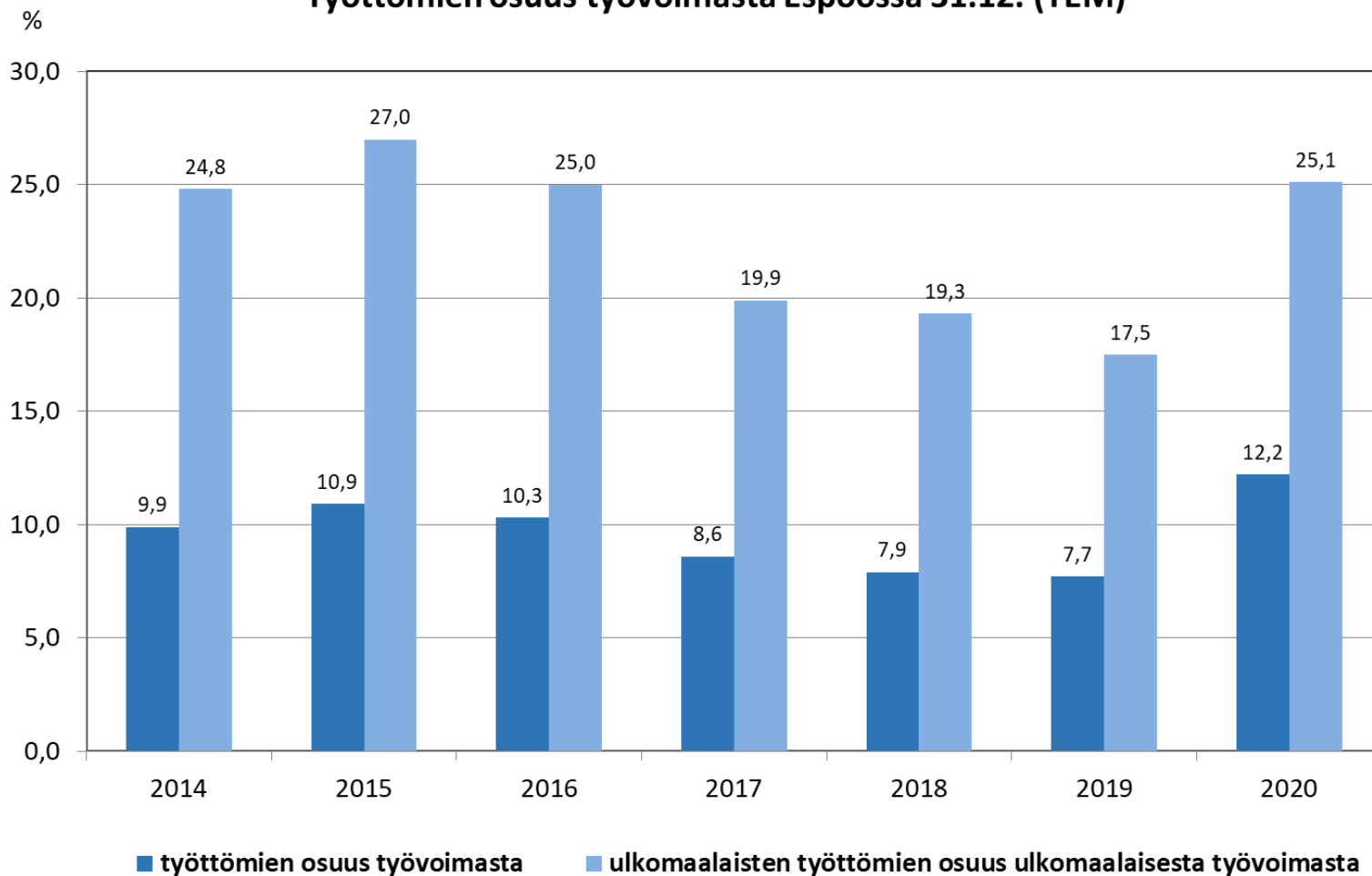
Tavoite 5: Maahanmuuttajien työttömyysaste laskee ja lähestyy kantaväestön työttömyysastetta

Seuraavia askeleita:

1. Universaalipalveluiden (esim. palkkatuen käyttö) kohdentuminen asiakaslähtöiseksi

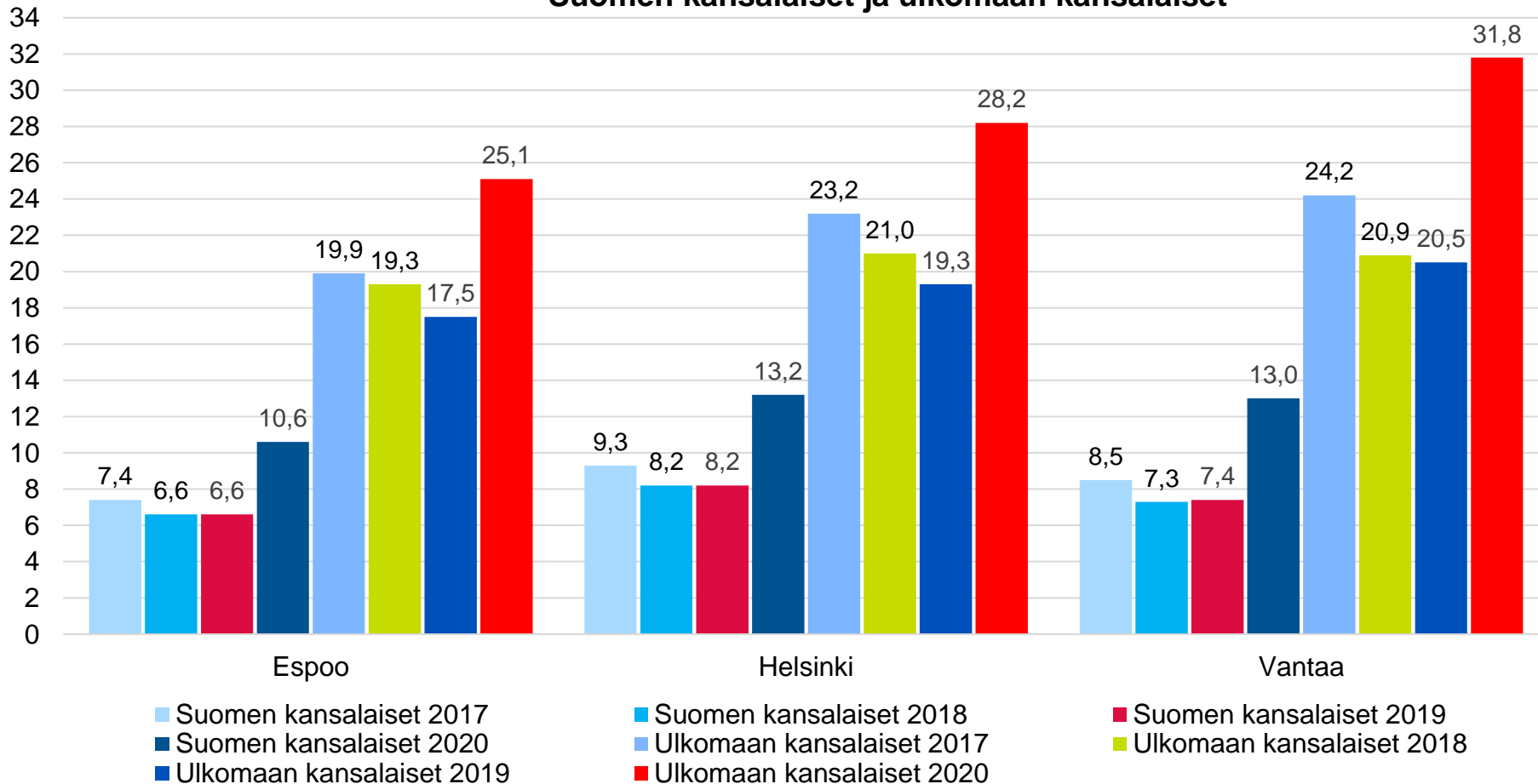
2. Osaamiskeskuksiin vuosittain 1000 asiakasta ja nousevan työvoiman kysynnän imuun mukaan

Työttömien osuus työvoimasta Espoossa 31.12. (TEM)

Ulkomaalaisten työttömyys on naapureja alhaisemmalla tasolla, mutta aivan liian korkea (työikäisistä jo 22 % vieraskielisiä)

**Työttömien osuus työvoimasta (%) v. 2017 - 2020 (31.12.)
Suomen kansalaiset ja ulkomaan kansalaiset**

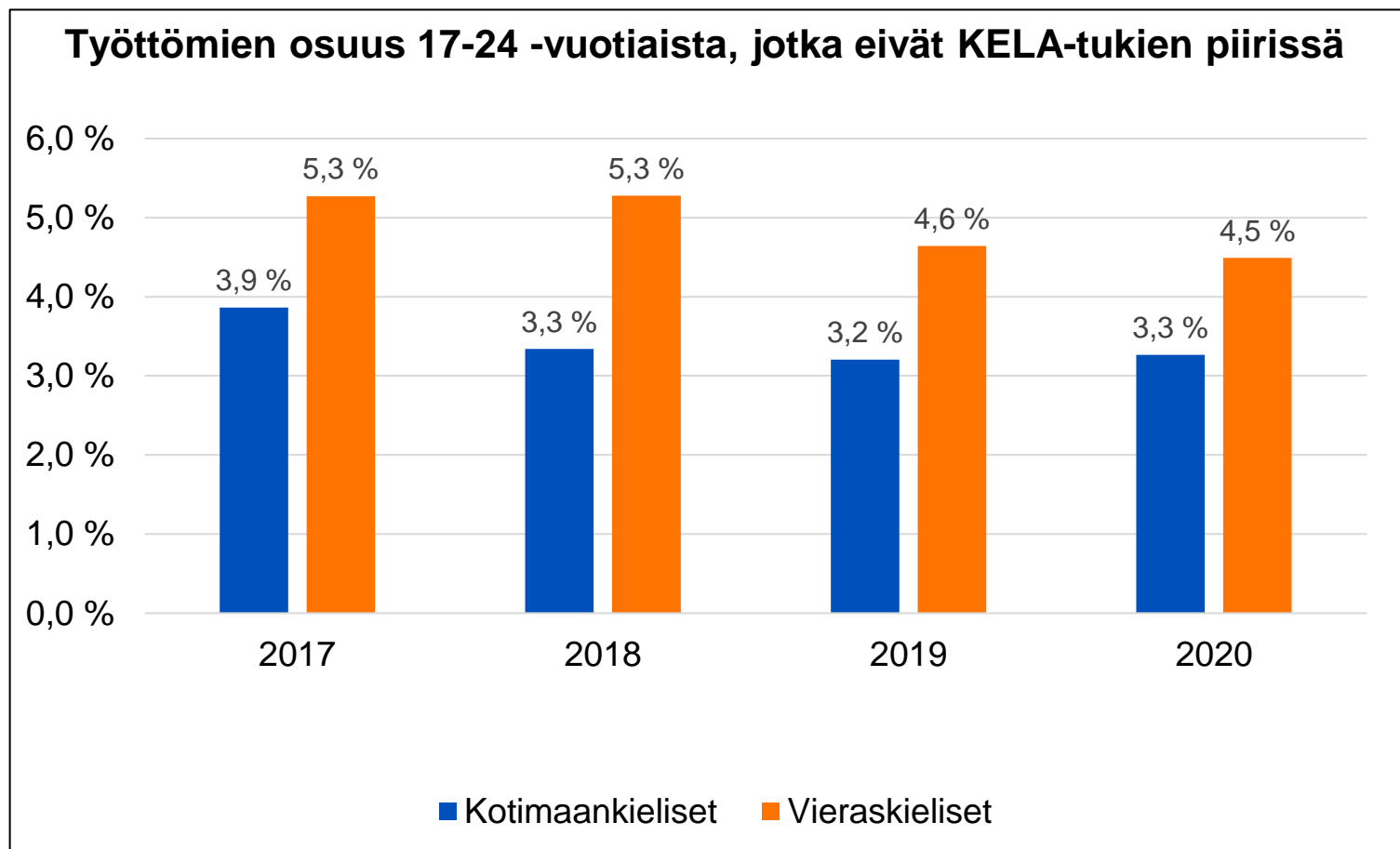

ESPOO
ESBO

Tavoite 6: Maahanmuuttajanuorten työttömyys laskee ja lähestyy kantaväestön nuorten tilannetta

Eron pieneneminen ilahduttaa ja korona-vuoden osalta ehkä myös yllättää

Äitiysrahan, vanhempainrahan, kotihoidon tuen ja työkyvyttömyyseläkkeen piirissä olevat asukkaat on vähennetty kummankin ryhmän luvuista.

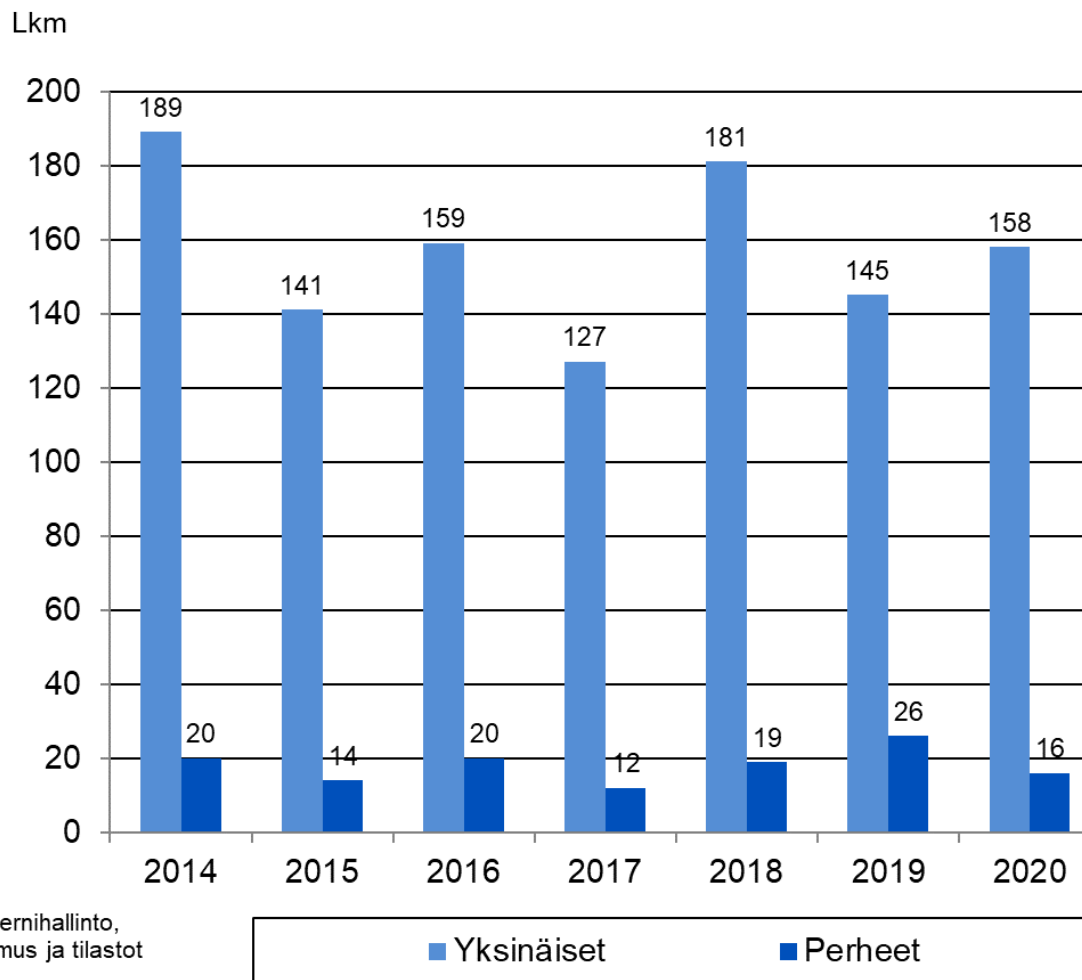
ESPOO
ESBO

Tavoite 7: Hyödynnetään analysoitua tietoa kotoutumisen tukemisessa ja hyvinvointierojen kaventamisessa

- Mittari:
  - EKY:lle sekä monikulttuuriasiain neuvottelukunnalle raportoidaan vuosittain 1-3 pilottikohteen osalta rekisteritietojen yhdistelemiseen perustuvien analyysien tuloksista sekä niiden pohjalta käynnistetyistä toimenpiteistä
- 2019 vuonna raportoitiin lastensuojelun monirekisteriajopilotista
- Tällä hetkellä mielenkiintoisin kotoutumiseen liittyvä analytiikkakokeilu on maahanmuuttajien osaamiskeskuksen vaikuttavuustutkimus, jota tekee VTT
  - Eri viranomaisrekistereihin tietojen yhdistäminen: miten osaamiskeskus vaikuttaa asiakkaiden työmarkkina-asemaan, hyvinvointiin ja julkistalouteen?
  - Sekä asiakkaiden että vertailuryhmän kohdalla katsotaan 10 vuotta peruutuspeiliin ja dataa kerätään 5 vuoden ajan
  - Ensimmäisiä analyysejä vaikutuksista voi odottaa 2022 aikana
  - Datojen yhdistäminen ja luonnollisten segmenttien etsiminen työn alla parhaillaan

Tavoite 8: Ennaltaehkäistään maahanmuuttajien asunnottomuutta

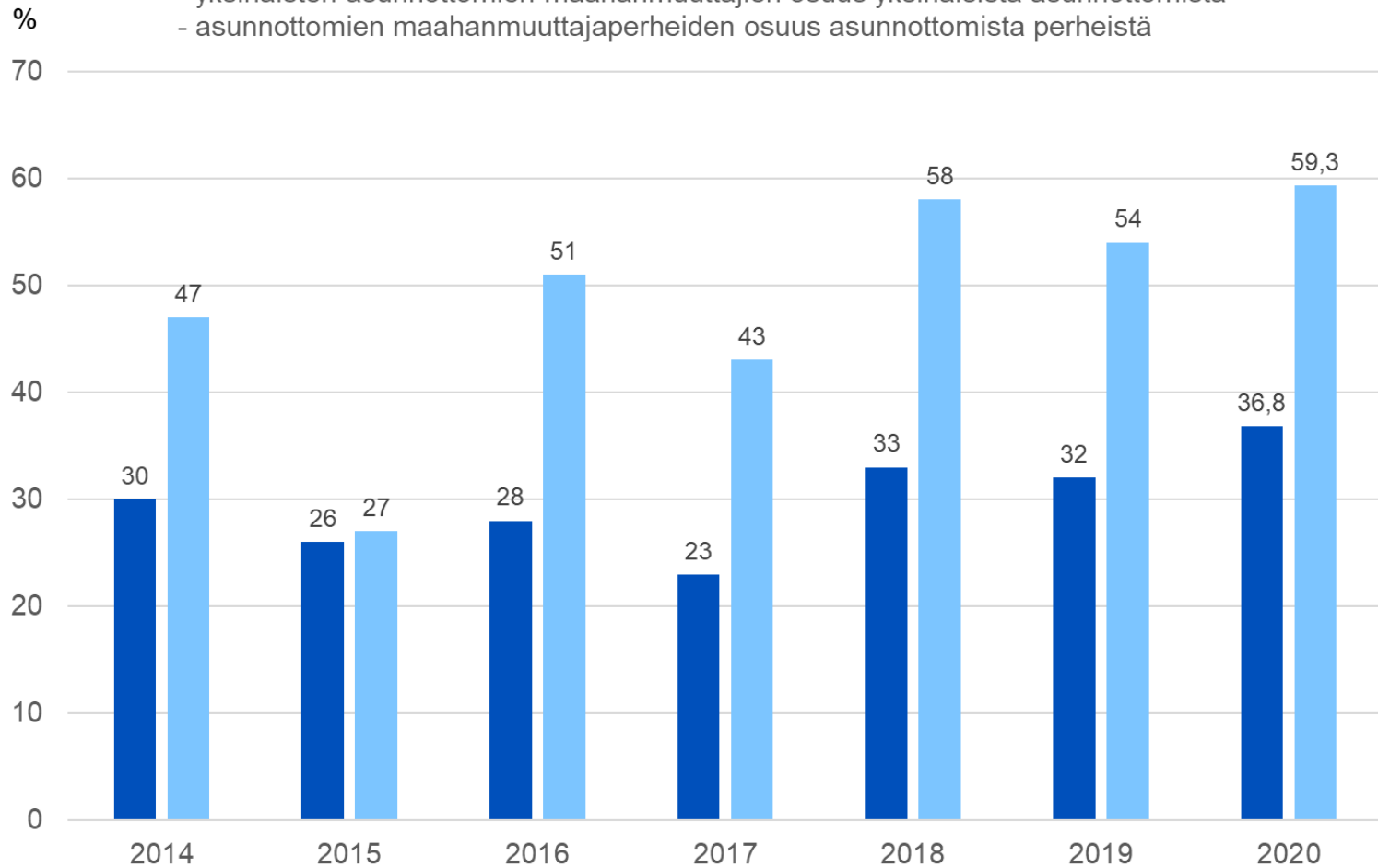
Asunnottomien maahanmuuttajien määrä

Tavoite 8: Ennaltaehkäistään maahanmuuttajien asunnottomuutta

Asunnottomien maahanmuuttajien osuus

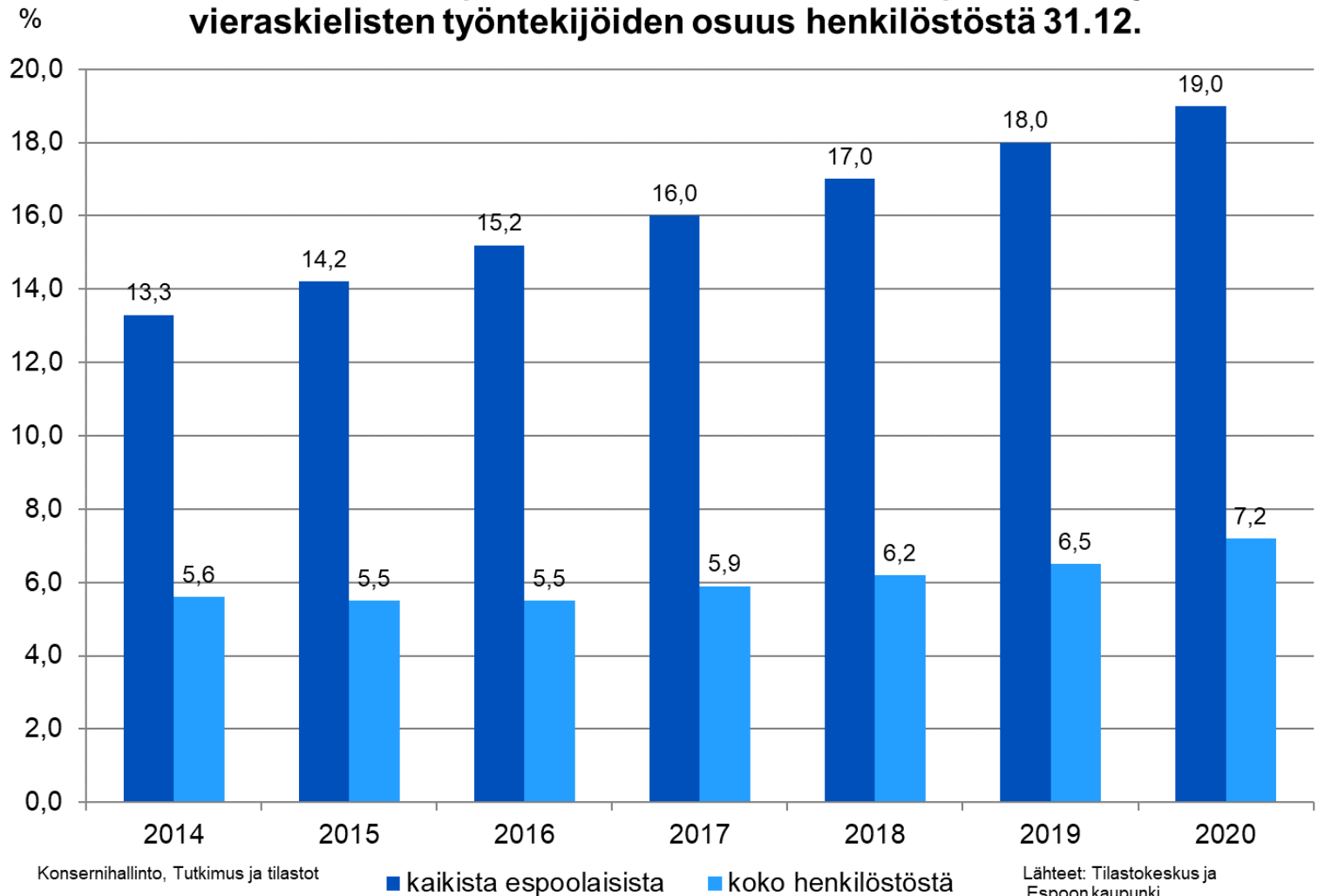
- yksinäisten asunnottomien maahanmuuttajien osuus yksinäisistä asunnottomista
- asunnottomien maahanmuuttajaperheiden osuus asunnottomista perheistä

Väestöpohjaan suhteutettuna maahanmuuttajat ovat aika rajusti yliedustettuina, erityisesti asunnottomien perheiden joukossa

Tavoite 9: Palveluiden asiakaslähtöisyyden parantamiseksi henkilöstön tulee heijastella kaupungin väestörakennetta

Vieraskielisten espoolaisten osuus kaikista espoolaisista ja vieraskielisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä 31.12.

Ei heijastele, mikä väestömuutoksen edetessä kasaa painetta työvoiman saatavuudelle

Työkäisestä väestöstä Espoossa 22 % vieraskielisiä ja työllisyyden kuntakokeilun asiakkaista 52 %

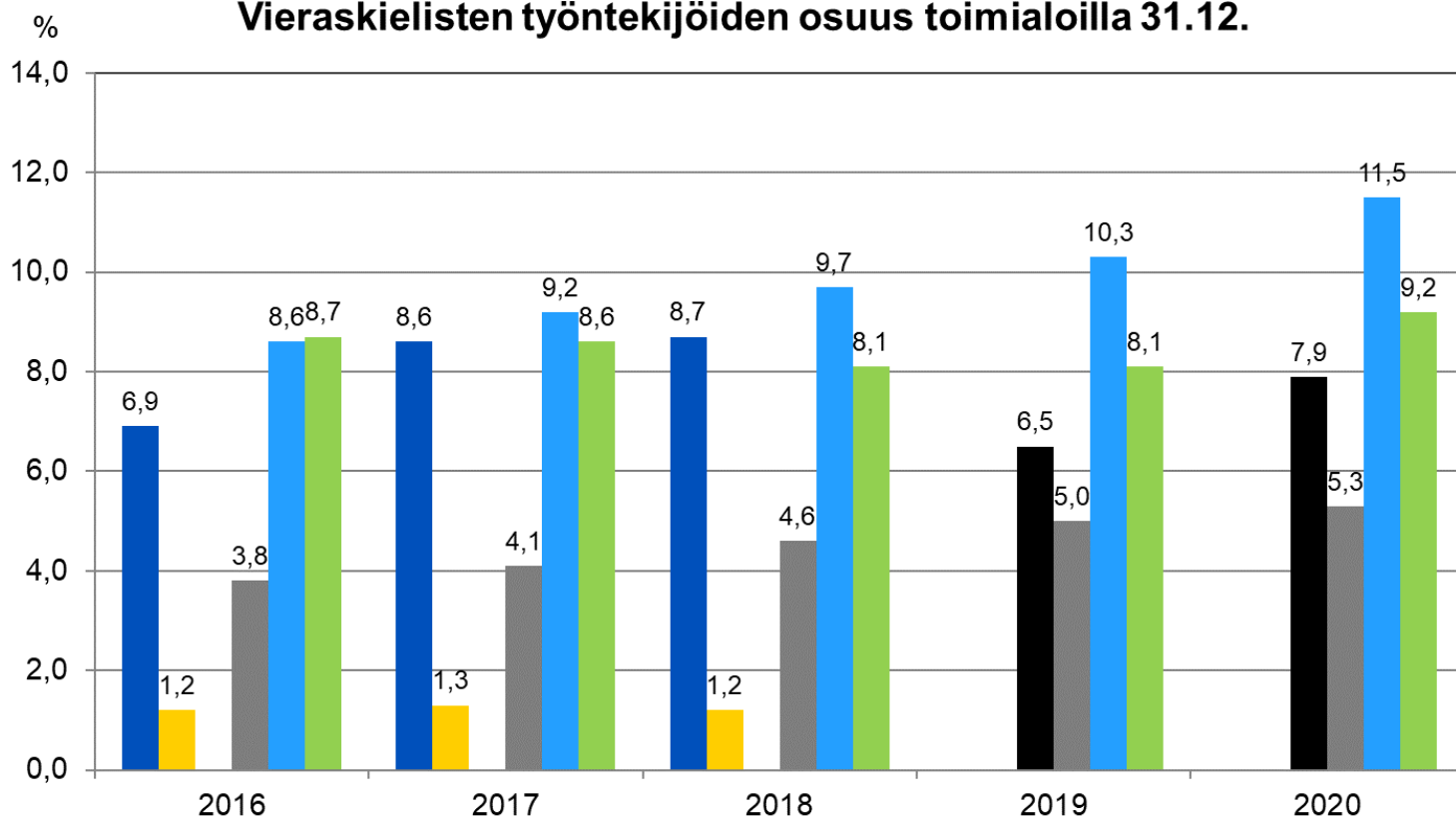
Kokeilun myötä Espoolla hyvä mahdollisuus auttaa itseään työnantajana

ESPOO
ESBO

Tavoite 9: Palveluiden asiakaslähtöisyyden parantamiseksi henkilöstön tulee heijastella kaupungin väestörakennetta

Vieraskielisten työntekijöiden osuus toimialoilla 31.12.

■ Konserniesikunta ja tarkastukset

■ Konsernipalvelut

■ Konsernihallinto

■ Sivistystoimi

■ Sosiaali- ja terveystoimi

■ Tekninen ja ympäristötoimi

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot
Lähde: Espoon kaupunki

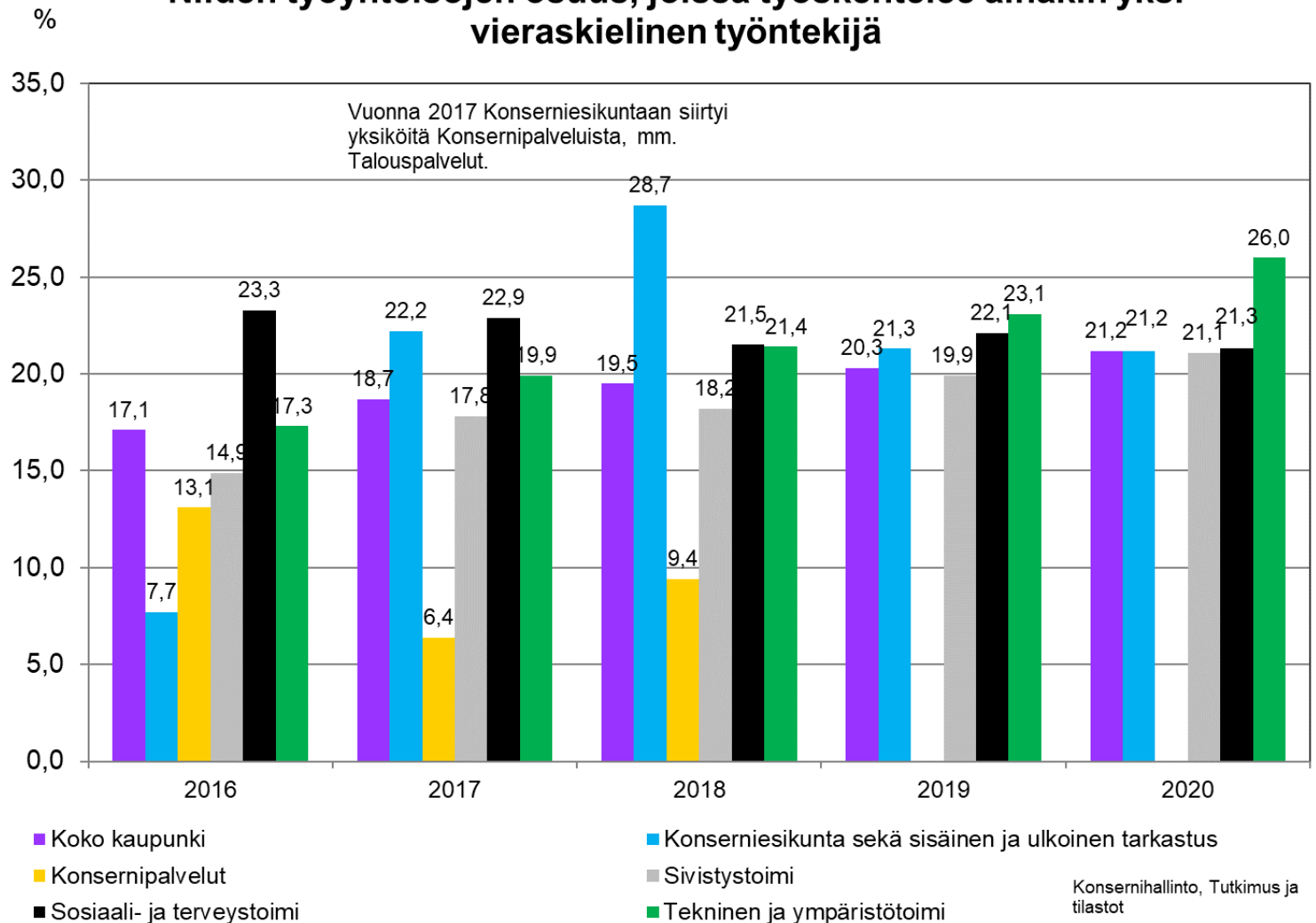

ESPOO
ESBO

Tavoite 9: Palveluiden asiakaslähtöisyyden parantamiseksi henkilöstön tulee heijastella kaupungin väestörakennetta

Niiden työyhteisöjen osuus, joissa työskentelee ainakin yksi vieraskielinen työntekijä

ESPOO
ESBO

Kiitos!